

PHÁT HUY VAI TRÒ CÁC TỔ CHỨC ĐẢNG, CÔNG ĐOÀN TRONG DOANH NGHIỆP KHU VỰC NGOÀI NHÀ NƯỚC TỪ THỰC TIỄN VÙNG ĐÔNG NAM BỘ¹

TS. NGUYỄN THỊ TRÂM - TS. VŨ TRUNG KIÊN
Học viện Chính trị khu vực II

Lễ kết nạp đảng viên mới tại Chi bộ Công ty Pou Sung Việt Nam (Đông Nai).

NGHỊ QUYẾT SỐ 02-NQ/TW NGÀY 12/6/2021 CỦA BỘ CHÍNH TRỊ "VỀ ĐỔI MỚI TỔ CHỨC VÀ HOẠT ĐỘNG CỦA CÔNG ĐOÀN VIỆT NAM TRONG TÌNH HÌNH MỚI" ĐÃ ĐỀ RA 05 QUAN ĐIỂM, TRONG ĐÓ CÓ NỘI DUNG "ĐỔI MỚI TỔ CHỨC VÀ HOẠT ĐỘNG CÔNG ĐOÀN PHẢI BẢO ĐẢM SỰ LÃNH ĐẠO TOÀN DIỆN, TUYỆT ĐỐI CỦA ĐẢNG, PHÙ HỢP VỚI THỂ CHẾ CHÍNH TRỊ ĐẤT NƯỚC, YÊU CẦU HỘI NHẬP QUỐC TẾ". TRONG BỐI CẢNH HIỆN NAY, VIỆC PHÁT HUY VAI TRÒ CÁC TỔ CHỨC ĐẢNG, CÔNG ĐOÀN TRONG CÁC DOANH NGHIỆP KHU VỰC NGOÀI NHÀ NƯỚC LÀ MỘT YÊU CẦU, NHIỆM VỤ CẤP BÁCH.

1. Giai cấp công nhân (GCCN) Việt Nam là một lực lượng xã hội đông đảo có đóng góp rất lớn trong quá trình cách mạng, nhất là trong công cuộc CNH, HĐH đất nước. Nghị quyết Hội nghị lần thứ sáu, Ban Chấp hành Trung ương khóa X "Về tiếp tục xây dựng GCCN Việt Nam thời kỳ đẩy mạnh CNH, HĐH đất nước" tiếp tục khẳng định GCCN nước ta có sứ mệnh lịch sử to lớn, là lực lượng đi đầu trong sự nghiệp CNH, HĐH đất nước.

Kể từ khi Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo thực hiện đường lối đổi mới, đã có nhiều doanh nghiệp thuộc các thành phần kinh tế được thành lập, trong đó có những doanh nghiệp khu vực ngoài Nhà nước. Cùng với quá trình đổi mới và mở cửa, mời gọi đầu tư nước ngoài, Đảng Cộng sản Việt Nam đã quan tâm đến công tác xây dựng các tổ chức Đảng, công đoàn trong khu vực kinh tế ngoài Nhà nước. Để đáp ứng yêu cầu của tình hình mới, ngày 18/3/2019, Ban Bí thư đã ban hành Chỉ thị số 33-CT/TW "Về tăng cường xây dựng tổ

Chi bộ Công ty TNHH Astro Engineering Việt Nam (Bình Dương) họp bàn chuẩn bị kết nạp đảng viên mới.

chức Đảng trong các đơn vị kinh tế tư nhân". Chi thị đánh giá: "Nhiều tổ chức Đảng, đoàn thể trong doanh nghiệp đã thể hiện được vai trò, vị trí của mình góp phần tích cực vào sự ổn định và phát triển của doanh nghiệp..."

2. Luật Công đoàn Việt Nam hiện hành quy định tổ chức Công đoàn có quyền và trách nhiệm: Đại diện, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của NLĐ (Điều 10). Tham gia quản lý nhà nước, quản lý kinh tế - xã hội (Điều 11) và nhiều quyền, trách nhiệm khác được quy định từ Điều 12, Điều 17. Như vậy, công đoàn không chỉ thực hiện nhiệm vụ đại diện, chăm lo, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của NLĐ, tham gia giải quyết những vấn đề bức xúc, góp phần xây dựng quan hệ lao động (QHLĐ) hài hòa, ổn định, tiến bộ trong doanh nghiệp mà còn có nhiều trọng khác như tham gia kiểm tra, giám sát, phát triển đoàn

viên, giám sát và phản biện xã hội đối với các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước ban hành có liên quan đến NLĐ theo quy định của Quyết định 217-QĐ/TW.

3. Trong những năm qua, các tổ chức Đảng trong các doanh nghiệp khu vực ngoài Nhà nước đã từng bước khẳng định vị trí của mình, phát huy vai trò là hạt nhân chính trị, lãnh đạo đảng viên, các tổ chức đoàn thể, trong đó có tổ chức Công đoàn và đoàn viên. Tuy vậy, việc phát triển tổ chức Đảng trong các doanh nghiệp khu vực ngoài Nhà nước còn gặp không ít khó khăn: Số tổ chức Đảng được thành lập chưa nhiều; công tác tạo nguồn kết nạp đảng viên còn gặp những trở ngại, nhất là các quy trình, thủ tục; những yêu cầu về kết nạp Đảng đối với chủ các doanh nghiệp còn nhiều bất cập; hoạt động của một số tổ chức Đảng trong doanh nghiệp ngoài khu vực Nhà nước vẫn còn có lúc

lúng túng và chưa thật sự phát huy vai trò hạt nhân chính trị; nội dung sinh hoạt chưa phong phú; một số chủ doanh nghiệp tư nhân chưa tạo điều kiện cho việc thành lập và hoạt động của các tổ chức Đảng... Về những hạn chế này, Chi thị 33-CT/TW đã thẳng thắn chỉ ra: "Tỉ lệ số tổ chức Đảng trên tổng số đơn vị cũng như số đảng viên trên tổng số lao động trong khu vực kinh tế tư nhân còn rất thấp. Vai trò của tổ chức Đảng, đảng viên còn mờ nhạt; nội dung và phương thức hoạt động còn lúng túng..."

Tính đến đầu năm 2020, số lượng tổ chức Đảng và đảng viên trong các doanh nghiệp ngoài Nhà nước ở Đông Nam Bộ lần lượt là: TP. Hồ Chí Minh với hơn 220 nghìn doanh nghiệp khu vực ngoài Nhà nước, có 2.420 tổ chức Đảng, chiếm 18,05% tổng số tổ chức Đảng toàn Đảng bộ. Số đảng viên các doanh nghiệp khu vực ngoài

Nhà nước hiện có 27.824 đồng chí, chiếm 12,15% tổng số đảng viên của toàn Đảng bộ². Đồng Nai có 124 tổ chức Đảng, bao gồm 90 chi bộ cơ sở, 34 đảng bộ cơ sở có 344 chi bộ trực thuộc với tổng số 7.074 đảng viên³. Bình Dương hiện có 71 tổ chức đảng khu vực ngoài Nhà nước, chiếm tỷ lệ 11,87% trên tổng số tổ chức Đảng (bao gồm 15 Đảng bộ cơ sở; 56 chi bộ cơ sở); 136 chi bộ trực thuộc Đảng ủy cơ sở (bao gồm 35 chi bộ trực thuộc Đảng ủy xã, phường, thị trấn; 101 chi bộ trực thuộc Đảng ủy cơ sở trong các doanh nghiệp). Toàn Đảng bộ có 4.233 đảng viên đang làm việc, công tác trong các doanh nghiệp khu vực tư nhân, chiếm tỷ lệ 8,75% trên tổng số đảng viên của Đảng bộ. Trong đó có 2.521 đảng viên sinh hoạt tại các tổ chức Đảng trong doanh

nh nghiệp, 1.712 đảng viên làm việc trong các doanh nghiệp chưa có tổ chức Đảng. Đảng viên là lãnh đạo, quản lý doanh nghiệp có 194 đồng chí, CNLĐ có 3.677 đồng chí, thành phần khác 362 đồng chí⁴. Bà Rịa - Vũng Tàu đến tháng 10/2019 có 27.344 đơn vị kinh tế ngoài khu vực nhà nước với 182 tổ chức Đảng gồm: 13 Đảng bộ cơ sở, 45 chi bộ cơ sở, 124 chi bộ trực thuộc với 2.184 đảng viên⁵. Bình Phước có 5.253 doanh nghiệp trong khu vực kinh tế tư nhân nhưng mới chỉ có 33 tổ chức Đảng với 268 đảng viên⁶. Riêng tỉnh Tây Ninh mới có 50 tổ chức Đảng với 532 đảng viên⁷.

Hầu hết các doanh nghiệp khu vực ngoài Nhà nước ở Đồng Nam Bộ đều thành lập được tổ chức Công đoàn. Các tổ chức Công đoàn đã cơ bản

phát huy vai trò là hạt nhân chính trị, lãnh đạo đảng viên, các tổ chức đoàn thể, tuyên truyền người quản lý doanh nghiệp, NLĐ chấp hành tốt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, thực hiện tốt nhiệm vụ sản xuất, kinh doanh phát triển doanh nghiệp...

Kiến nghị một số giải pháp

Trong thời gian tới, để phát huy vai trò các tổ chức Đảng, Công đoàn trong doanh nghiệp khu vực ngoài Nhà nước, góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết số 02-NĐ/TW Về đổi mới tổ chức và hoạt động của Công đoàn Việt Nam trong tình hình mới; theo chúng tôi cần thực hiện tốt các giải pháp sau:

Bà Nguyễn Thị Kim Liên (thứ 3 từ phải qua), Chủ tịch Công đoàn Khu kinh tế Tây Ninh tặng hoa chúc mừng Ban Chấp hành công đoàn cơ sở Công ty TNHH Wuyang Group (Việt Nam).

Một là, các cấp ủy Đảng tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức trách nhiệm của cán bộ, đảng viên, chủ doanh nghiệp và CNLĐ của các doanh nghiệp ngoài khu vực Nhà nước về công tác xây dựng Đảng và tổ chức đoàn thể trong các doanh nghiệp khu vực ngoài Nhà nước.

Hai là, các tổ chức Đảng, Công đoàn trong hệ thống chính trị cần thống nhất nhận thức, việc thành lập tổ chức Đảng và Công đoàn ở doanh nghiệp ngoài Nhà nước là việc làm quan trọng không chỉ góp phần khẳng định sức mạnh, tầm quan trọng của Đảng và Công đoàn mà còn thể hiện trách nhiệm của Đảng và Công đoàn đối với một lực lượng quan trọng và có nhiều đóng góp quan trọng cho công cuộc phát triển đất nước.

Ba là, nâng cao chất lượng của cấp ủy Đảng trong các doanh nghiệp ngoài khu vực Nhà nước; tăng cường công tác bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng cho đội ngũ làm công tác Đảng và công đoàn ở khối doanh nghiệp ngoài Nhà nước.

Bốn là, xây dựng các quy chế phối hợp giữa cấp ủy với ban lãnh đạo doanh nghiệp như chủ tịch, giám đốc công ty, hội đồng quản trị... Xây dựng và thực hiện tốt quy chế phối hợp giữa tổ chức Công đoàn với các tổ chức đoàn thể khác (nếu có) trong doanh nghiệp.

Năm là, kịp thời xây dựng các tổ chức Công đoàn ở các doanh nghiệp ngay khi đủ điều kiện và doanh nghiệp đi vào hoạt động. □

Giám đốc Công ty Cổ phần Sản xuất Dịch vụ Thương mại Phúc Thịnh (Bình Phước) lắng nghe, chia sẻ những khó khăn trong công tác phát triển đảng và hoạt động đoàn thể tại doanh nghiệp.

Chú thích:

1. Bài viết là một phần của Đề tài cấp bộ "Công tác phát triển đảng viên trong khu vực kinh tế tư nhân tại các tỉnh vùng Đông Nam Bộ".
2. Thành ủy TP. Hồ Chí Minh: Báo cáo số 368-BC/TU, ngày 31/01/2019 "Báo cáo tổng kết việc thực hiện các chủ trương, chính sách phát triển tổ chức Đảng, đảng viên ở các đơn vị kinh tế tư nhân".
3. Tỉnh ủy Đồng Nai: Báo cáo số 04-BC/BCĐ, ngày 17/02/2020 của BCĐ 07 tỉnh Đồng Nai về kết quả thực hiện Chỉ thị số 22-CT/TU ngày 06/7/2017 của BTV Tỉnh ủy "Về tăng cường công tác xây dựng Đảng và các đoàn thể nhân dân trong doanh nghiệp tư nhân, doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài năm 2019 và đề ra mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp thực hiện năm 2020".
4. Tỉnh ủy Bình Dương: Báo cáo số 422-BC/TU, ngày 27/3/2020 "Báo cáo tổng kết chương trình số 16-CTr/TU, ngày 09/6/2016 của BTV Tỉnh ủy về việc xây dựng, phát triển tổ chức Đảng, tổ chức chính trị - xã hội trong các doanh nghiệp ngoài khu vực Nhà nước, giai đoạn 2016 -2020".
5. Tỉnh ủy Bà Rịa - Vũng Tàu: Báo cáo số 314-BC/TU, ngày 12/11/2018 "Tổng kết thực hiện các chủ trương, chính sách về phát triển tổ chức Đảng, đảng viên ở các đơn vị kinh tế ngoài khu vực Nhà nước".
6. Ban Tổ chức Tỉnh ủy Bình Phước Báo cáo số 06-BC/BTCTU, ngày 05/11/2020 "Báo cáo một số nội dung về tình hình tổ chức Đảng, đảng viên trong đơn vị kinh tế tư nhân".
7. Tỉnh ủy Tây Ninh: Báo cáo số 595-BC/TU, ngày 18/9/2020 "Báo cáo tổng kết việc thực hiện kế hoạch số 13-KH/TU, ngày 21/4/2016 của BTV Tỉnh ủy".